

אודות התכנית

הפוטנציאל ליצור ולחדש בתחום האמנות העכשווית טמון בהבנת העומק האינטלקטואלי שבמעשה האמנות וניצול מרבי של יתרונותיו הספציפיים של המקום וסביבת העבודה שבה האמן. נית פועל. ת. התוכנית לתואר שני באמנויות בבצלאל היא תוכנית ייחודית מסוגה בישראל המכשירה אמניות. ים המסוגלות. ים להשתלב בעולם האמנות המקומי והבין-לאומי ולהחזיק סטודיו פעיל ופורה. בהסתמך על אבני היסוד שהסטודנטיות. ים רכשו במהלך לימודי התואר הראשון ולאחריהם, התוכנית פועלת כ"חממה" רעיונית התומכת בבניית גוף עבודות מגובש, מקורי, חקרני וניסיוני המוצג במסגרת תערוכת הגמר. לצד הקונטקסט המקומי, התוכנית מדגישה את הקונטקסט התרבותי הגלובלי, והיא כוללת טווח פעילות בין-לאומי בשיתוף מרצות. ים, אמניות. ים ותוכניות מקבילות ברחבי העולם.

מערך הלימודים משלב דיסציפלינות מגוונות כדי לאפשר לסטודנטיות. ים להיחשף למנעד רחב ככל האפשר של כיווני פעולה הכוללים: התנסות בביקורת, העמדת תערוכות, עבודת סטודיו, יצירת קשרים מקצועיים עם גורמים בשדה האמנות, מחקר שטח, מחקר היסטורי ותיאורטי, הקמת פלטפורמות לשיתוף ידע ועוד. התוכנית מעניקה לסטודנטיות. ים חירות אקדמית מלאה, מנעד רחב של כיווני מחשבה ויצירה, העמקה של תפיסה ביקורתית, יכולת ניתוח השוואתי ורכישת כלים פרקטיים להשתלבות בשדה המקצועי כאמנים פעילים. תכליתם של כלים אלו היא ליצור אפשרויות עשייה, ללמוד שיטות עבודות ולבנות לקסיקון של מושגים וטכניקות תצוגה.

בלב התוכנית עומדת התפיסה כי אין תחליף למפגש המשמעותי שבין אמן. ית בכירה. לאמן. ית צעירה. על כן, לצד סדנאות וסמינרים בפורומים כיתתיים, מערך הקורסים כולל הנחיות אישיות בסטודיו של כל סטודנט. ית המסייעות לתלמידות. ים לחקור ולחדד את החזון האמנותי שלהם. במהלך הלימודים הסטודנטיות. ים בונות. ים קהילה של יוצרות. ים ממגוון תחומי האמנות, אשר לעיתים קרובות מתרחבת לשותפות מקצועית לאחר סיום התואר.

פרופ' דור גז, ראש התכנית לתואר שני באמנויות

ראש התכנית לתואר שני באמנויות: פרופ' דור גז

רכזת מנהלית: תמר ארז

גלריסט ומנהל תפעול: ברק רובין

מנהל תחזוקה: אנטון גריאזנוב

רשתות חברתיות: ליטל מרקוס מורין

טלפון הרצל 119: 03-6824082 פקס: 03-5187979 דוא"ל: mfa@bezalel.ac.il

סגל ההוראה

פרופ' דור גז, ראש התוכנית dorgz@post.bezalel.ac.il

פרופ' שרון יערי s_yaari@netvision.net.il

פרופ' יהודית סספורטס yehuditsas@013.net

ד"ר שרה בנינגה sarabeninga@gmail.com

ד"ר רועי ברנד brandroy@gmail.com

ד"ר אהד זהבי ohadzehavi@hotmail.com

ד"ר ליאת פרידמן lyatfriedman@gmail.com

מיטרה אבאספור Mitra_Abbaspour@harvard.edu Mitra Abbaspour

גלעד אופיר giladop@gmail.com Gilad Ophir

איל שגיא ביזאווי eyalsb@gmail.com

שרון בלבן sharonbalaban@gmail.com

אורית בן שיטרית orit.ben@gmail.com

מאיה דוניץ maya@a-i.com

מנאר זועבי manarmkzuabi@gmail.com

מאיה ז"ק zackmaya@gmail.com

אירית חמו irithemmo@gmail.com

מריל לדרמן יוקלס mlukeles@gmail.com

נבט יצחק nevety@gmail.com

הדס מאור hadas@hadasmaor.com

דניאל מאיר daniel.meir@gmail.com

דוד עדיקא adika.david@gmail.com

אלי פטל epetel@gmail.com Eli Petel

ונינה סראצ'ינו vanina.saracino@gmail.com Vanina Saracino

יוסף קריספל josief.krispel@gmail.com

גלעד רטמן gilad.ratman@gmail.com

שרה ריזמן sara.prepstein@gmail.com Sara Reisman

גיל מרקו שני gilmarcoshani@gmail.com

מרכיבי התכנית

כל משתתף.ת בתכנית נתפס.ת כציר ייחודי סביבו נעים המרכיבים המנחים של התכנית: עבודת סטודיו עצמאית, הנחיה אישית, ביקורת סטודיו קבוצתית, סדנאות, סמינרים, תערוכות, לימודים עיוניים, מפגש עם אמניות.ים ומרצות.ים אורחות.ים, תערוכת גמר ועבודה כתובה. התכנית בנויה סביב שלד בסיסי קבוע של מסגרות אקדמיות וסגל הוראה, אך שואפת לגמישות מרבית בהתאם לדינמיקה של הקבוצה כולה ולצרכים האישיים של כל משתתף.ת.

תקופת הלימודים

משך הלימודים בתכנית: שתי שנות לימוד.

הלימודים מתקיימים בימי ראשון, שני וחמישי. בימי ראשון לימודים עיוניים בקמפוס המרכזי בירושלים ו/או בימי שני לימודים עיוניים מקוונים באנגלית (בחירה) ובימי חמישי לימודים מעשיים בהרצל 119. נוכחות במהלך השבוע בפעילויות התכנית ונוכחות בסטודיו היא חובה – לא רק בימי הלימודים הרשמיים.

בנוסף, מתקיימים ארועים נוספים במהלך השנה האקדמית, כגון: ביקורים ומפגשים בתערוכות, השתתפות בימי עיון, סדנאות והרצאות; לא בהכרח בימים ראשון או חמישי.

היקף הלימודים

הדרישות הלימודיות כוללות:

48 נ"ז

השתתפות במפגשי מרצות.ים אורחות.ים והגשת פרויקט גמר.

לימודים מעשיים*

*תוכנית הקורסים המעשיים היא חובה וזהה עבור כלל הסטודנטיות. ים בתכנית בהתאמה לשנת הלימוד.

עבודת סטודיו עצמאית**

העבודה בסטודיו היא מסגרת ההתייחסות הבסיסית של התכנית, ציר מרכזי של מטלות התואר, וחלק בלתי נפרד מהן. הסטודנטיות ים לתואר שני נתפסות. ים עם מוטיבציה ויכולת לפתח מהלך עצמאי של מחקר יצירתי אישי בסטודיו, כאשר היצירה האמנותית היא המרכז לדיון ביקורתי, לפעילות בתכנית ולדיאלוג של הסטודנט. ית עם עמיתיו ועם צוות התכנית. בצלאל מעמידה לרשות כל סטודנט סטודיו; הפעילות האישית בסטודיו משתלבת בפעילות מכלול המסגרות הלימודיות של התכנית ומאפשרת לסטודנט. ית ליצור ולפתח דיאלוג.

** חובה להגיע לסטודיו לא רק בימי הלימוד הרשמיים.

הנחיה אישית

4 נ"ז, שנתי

יום חמישי, 12:00 – 14:00

רשימת המנחים:

פרופ' דור גז; פרופ' שרון יערי; פרופ' יהודית ספורטס; גלעד אופיר; שרון בלבן; אורית בן שיטרית; מאיה דוניץ; מנאר זועבי; מאיה ז"ק; אירית חמו; מריל לדרמן יוקלס; נבט יצחק; הדס מאור; דניאל מאיר; דוד עדיקא; אלי פטל; יוסף קריספל; גלעד רטמן; גיל מרקו שני

המפגש בין אמן. ית בוגר. ת ומנסה לבין סטודנט. ית לאמנות הינו פורמט פדגוגי היסטורי על פיו אמן מלמד אמן. ההנחיה האישית מאפשרת תנאים לזו-שיח בין סטודנט. ית-מרצה והתייחסות לעבודות של הסטודנט. ית היחיד. ה. למפגש כזה תפקיד חשוב בתהליך גיבוש זהותו האמנותית של הסטודנט. ית. במפגשי ההנחיה יושם דגש על חיזוק המרכיבים המקוריים ופיתוח ההיבט האישי ביצירתו, תתקיים "קריאה" של עבודת הסטודנט. ית במטרה לזהות מהלכים בעבודה ולמקמה בקונטקסט תרבותי-חברתי רחב ולאפשר למרצה הגשת סיוע והנחייה מתאימים. כל סטודנט. ית יפגש עם מנחות. ים אישיים ומנחות. ים אורחות. ים לסירוגין לאורך השנה.

בשנה ב' נבחר לכל סטודנט. ית מנחה אישית שמלווה אותה. ו. לפרויקט הגמר.

הציון בקורס ההנחייה האישית מורכב מסך ממוצע הציונים של המנחות. ים איתם נפגשים הסטודנטיות. ים במהלך שנת הלימודים.

סמינר קובייה לבנה

פרופ' דור גז, הדס מאור

שנה א'

5 נ"ז, שנתי

יום חמישי, 10:00 – 11:30

הסמינר מבוסס על שתי נקודות מבט מקבילות ביחס לפעולה בדה האמנות: האחת של אוצרת והשנייה של אמן. שתי נקודות המבט נוגעות בקשר וביחסי הגומלין שבין תהליכי העבודה בסטודיו לבין תהליכי ההצבה בחלל. הסמינר מתפרש על פני שנת הלימודים ומתכנס מידי שבוע לדון במיפוי של מגמות בולטות בשדה האמנות, בחינה של דרכי תצוגה שונות ורכישה של כלים מעשיים להשתלבות בשדה כאמנים פעילים. תכליתם של כלים אלו היא יצירת מנעד רחב של אפשרויות פעולה, למידת שיטות עבודות ובחינה מעמיקה של עצם מושג התצוגה בעשורים האחרונים ובעת הזו בה נעשה שימוש נרחב בפלטפורמות מקוונות. במהלך הקורס נתייחס למושגי מפתח, דוגמת: הקובייה הלבנה, הצבה תלוית-חלל, הצבה תלוית-זמן, סאונד, פרפורמנס ועוד, וכן נעמיק בשאלת חיוניות אובייקט התצוגה והתצוגה בחלל פיזי.

הסמינר מהווה מסגרת שמטרתה לחדד את הבנת אופני הפעולה של הסטודנטיות. ים ואת השימוש המעשי בכלים השונים שהן. ם רכשו. במהלך השנה יתקיימו מסגרות שונות של פרזנטציות, דיונים, קריאת טקסטים, ביקורי אורחים, תצוגות אישיות ו/או קבוצתיות ופעולות בחללי העבודה השונים/בפלטפורמות מקוונות.

חובות ההגשה של הסטודנטיות. ים כוללות פרזנטציה של רפרט עיוני בסמסטר א', פרזנטציה של פרויקט מעשי בסמסטר ב' והגשת עבודת סמינר כתובה בסוף סמסטר ב'.

הציון הסופי מתבסס על 20% השתתפות, 20% רפרט, 30% פרויקט מעשי, 30% עבודה סמינריונית.

סטודיו א'

מנחים: פרופ' שרון יערי, פרופ' יהודית סספורטס, גיל מרקו שני

שנה א'

4 נ"ז, שנתי

יום חמישי, 14:30 – 16:30

סטודיו שנה א' מורכב משלושה מעגלי עבודה מרכזיים:

מעגל ראשון:

חדרים מקבילים - הוא מצע עבודה בו נדרש הסטודנט. ית להציע שני חללי עבודה המייצגים את עבודתו. ה. בשני אופנים שונים. חלל אחד בו מציג היוצרת את קפסולת מהות יצירתו. ה. הממחישה את יכולתו. ה. של היוצרת. לנסח את מודל ועקרון עבודתו. ה. באמצעות: שיחה / הרצאה/ מיצג /או טקסט. המהלך מלווה במצגת ייעודית לעניין זה .

במקביל לחדר זה מתקיים חדר נוסף בו נחשפת הכיתה וקבוצת הדיון לעבודות מקור או למהלכי עבודה פיזיים בחלל עצמו. התנועה מהחלל בו מנסח הסטודנט. ית את עבודתו מתוך פרספקטיבה רפלקטיבית של **דיבור על עבודתו**.ה, משתנה לסוג ואופי שיחה שונה, בו עומד היוצר. ת מול עבודתו.ה בחלל ומלווה את חווית

המפגש של הצופה עם העבודה עצמה, בה נבחנת יכולת **דיבור האמנית.ן את עבודתה.ו**.

מושם דגש גבוה על הבדל השיח בן שני חדרי הפעולה. מקבילותם של החדרים קשורה לצורך חשוב של פיתוח יכולת עבודה סימולטנית של תהליכי עבודה אינטרוברטים, שקטים ונטולי שיחה של כל יוצר בדרכו, לעומת תהליכי עבודה הפוכים המתגבשים רק מתוך מרחק רפלקטיבי.

כל יוצר.ת נחשף ל-24 מודלים שונים של פעולה מתוך קבוצת הכיתה, תוך הנחייה וליווי מעמיק של מנחות.מנחי הקורס, בהם נחשף קוד פעולה פנימי וייחודי לכל יוצר.ת בקבוצה.

מעגל שני:

האורח.ת. מהלך זה כולל את בחירתו והזמנתו של אורח.ת קיים.ת או מדומיין.ת מכל תחום וזמן למרחב הכיתה, בו מפתח התלמיד.ה שיחה אודות עבודתו תוך אירוח פרספקטיבה שונה באמצעותה מתרחשת למעשה הרחבת שדה לעבודתו.ה שלו.ה

מעגל שלישי:

מעבדת סטודיו מורחבת. בשלב השלישי מתגבש שיתוף פעולה בן ארבע או חמישה יוצרות.ים שכבר עברו את שלב הגשת החדר המקביל, לצורך הרחבת שדה של כל אחד.אחת מהן.ם ולצורך העמדת פעולה חדשה בחלל שבבסיסה :

שאלה / סתירה / התנגדות/ השלמה/ פרימה / השלמה / או כל סוג של שיתוף פעולה בין עבודות האמנויות.ים הנוספים בקבוצה כחלק מעבודת סטודיו שעדיין מתהווה ו**מנסחת** עצמה.

במהלך זה מתגבש למעשה מצע עבודה חדש המעמיק את הקשר בן היוצרות.ים ומייצר במה אליה זורמים תהליכי עבודה טריים, פתוחים באופן פגיע ונדיב וכזה בו מייצרת הקבוצה מעין הרחבה מושגית למהלכים קיימים דרך שיחה עם עבודתו של האחר.

זאת תוך הבנה ברורה שהפעולה או התוצאה אינם סופיים במכוון. אופי פעולה זה במהותו מאפשר זרימה, קלילות ואירוח של ספק, כערך הכרחי העומד בבסיסו של תהליך עבודה בריא.

בשלב זה מתנסה היוצר.ת בתרגול עבודת הסטודיו שלו באופן שונה. זהו מצע שיחה רחב יותר המאפשר לתהליכי עבודה עדינים וחשופים של כל יוצר.ת בקבוצת הלימוד להתפתח באופן בלתי צפוי. יצירת פורמט רחב ומוגן לצורך הבשלה עמוקה של מהלכי יצירה שאינם בשלים עדין לתצוגה סופית, אך חיוניים מאד לחשיפה ודיון במסגרת הקבוצה.

בסוף שנת הלימודים הראשונה יציג. תציג כל סטודנט.ית תערוכה מסכמת - **פרויקט סוף שנה א'** - של גוף עבודות ויתקיים דיון עומק בנוכחות מנחות.ים התכנית והסטודנטיות.ים

סטודיו ב'

מנחה: גלעד רטמן

שנה ב'

2 נ"ז, שנתי

יום חמישי, סמסטר א', 10:00 – 12:00

סטודיו שנה ב' הינו מפגש המתמקד בתהליכי עבודה, אסטרטגיות תצוגה ומודלים שונים של פעילות בשדה. המפגשים יתבססו על משימה מעשית של הסטודנטיות. ים ודין תיאורטי. בתחילת סמסטר ב' יוחלפו השיעורים השבועיים בסדנה מעשית מרוכזת של 3 ימים שתתקיים בתאריכים: 3 במאי, 4 במאי, 5 במאי 2024

פרויקט גמר – תהליכי הצבה וגיבוש אוצרותי

פרופ' דור גז, ראש התכנית ומרצים אורחים

שנה ב'

2 נ"ז, סמסטר ב'

יום חמישי, 14:30 – 16:00

הקורס מהווה רובד נוסף במעטפת הליווי של הסטודנטיות. ים בעבודתן. על פרויקט הגמר לקראת תערוכת הבוגרות. ים. במסגרת הקורס יציגו הסטודנטיות. ים את תהליכי עבודתן. ים לפני המרצות. ים והכתה, יעלו לדיון פתוח התלבטויות והקשרים, ויקבלו הפניה למקורות מידע והשראה נוספים. בתוך כך, יחדדו המרצות. ים עם כל אחד ואחת מן הסטודנטיות. ים את אופני ההצבה המתאימים לעבודה ואת צורכי התצוגה הנגזרים.

הקורס יפתח ביומיים מרוכזים בהם תתקיים "ועדת תערוכות".

תאריכים:

12 במרץ, 13 במרץ 2024, בין השעות 10:00 – 16:00.

במסגרת הועדה יציגו הסטודנטיות. ים בפני ראש התכנית ומרצה אורח את קווי המתאר של פרויקט הגמר שלהם, כפי שהתגבש במהלך הסמסטר הראשון עם המנחה האישי. ת. כל הגשה כוללת שני חלקים: מחצית מהזמן מוקדשת להצגת הפרויקט על ידי הסטודנט. ים והמחצית השנייה לדיון פתוח עם צוות הוועדה. כל סטודנט. ים מורשים. ות להזמין סטודנט. ים אחד. ת מהכיתה להגשה שלהם.

חלקו השני של הקורס נעשה במסגרת של שלושה ימים מרוכזים בהם נערכות הגשות לפני הפורום השבבתי, אוצר התערוכה ונציגות מרצים בכירים בתכנית. חלק זה יוקדש למצגות הסטודנטיות. ים, בפני כלל הפורום השבבתי, תחת שלוש קטגוריות: רצוי-מצוי-מדומיין.

תאריכים:

30 באפריל, 1 במאי, 2 במאי 2024, בין השעות 10:00 – 16:00

חלקו האחרון של הקורס הוא מסגרת פתוחה של ליווי אוצרותי על הצבת התערוכה עצמה, לרבות בתקופת ההקמה ועד מועד הפתיחה.

סדנאות רב תחומיות

סדנאות אלה מתמקדות בשאלות של יחסי התיאוריה והמעשה האמנותי; בתיאוריות של האמנות הפלסטית ובתחומים המקיפים אותה – כמו ספרות, כתיבה, ארכיטקטורה, קולנוע, פילוסופיה, כלכלה, חברה, סוציולוגיה, עיצוב, מחול, מוסיקה, סאונד והקשרי תצוגה – מתוך הדגשת הקשרים שונים של ההווה ביחס לאלה. במסגרת הסדנאות מוזמנים באופן שוטף מרצות.ים לתוכנית למפגשים ופעילויות הכוללות: הרצאות, מפגשי אמן.ית, פעולות אמנויות ותצוגה. חלק מפעילות זו נעשה בשיתוף פעולה עם מחלקות ותוכניות אקדמיות באקדמיה ומחוצה לה. ההשתתפות בסדנאות מלווה במשימות שיוגדרו בעבור כל סדנה וסדנה.

סדנה רב תחומית 1 - קולוקוויום

מנחה: פרופ' דור גז

1 נ"ז, שנתי

יום חמישי אחה"צ (שעה מדוייקת תשלח בהתאם לפעילות)

תכנית הקולוקוויום של התואר השני באמנויות מתמקדת במקום ובמקומי ובתוך כך בוחנת את סביבת הסטודיו בה הסטודנטים פועלים מהיבטים מצטלבים. במסגרת זו מתקיימת סדנה שנתית בה ניפגשים הסטודנטים.ים עם מרצות.ים אורחות.ים מדסציפלינות שונות: היסטוריה, ביקורת תרבות, גיאוגרפיה, פילוסופיה, חברה ועוד. במפגשים אלה ייחשפו הסטודנטיות.ים למגוון רחב של נקודות מבט ושפות-שיח בזיקה הדוקה להתנהלותם של שדות הייצור, התצוגה והביקורת של האמנות היום. בנוסף לאורחות.ים אשר יוזמנו על-ידי התכנית ייעשה מאמץ להיענות ליוזמות של משתתפי.ות התכנית להזמנת אורחות.ים נוספות.ים. התכנית מעודדת ביקורים חוזרים ויצירת קשרים מתמשכים עם צוות של מרצות.ים בינלאומיות.ים ומקומיות.ים. הנוכחות בקורס היא חובה לשנים א'-ב' ובסופו תוגש עבודה מסכמת.

סדנה רב תחומית 2

ריכז ותוכן: פרופ' דור גז

1 נ"ז, סמסטר ב'

במסגרת סדנה רב תחומית 2 מוזמנות.ים לתכנית מרצות.ים אורחות.ים לקיים סדנאות נושאיות הכוללות: הרצאות, מפגשי אמן, רכישת מיומנויות, פעולות אמנויות ותצוגה. במהלך השנה מוצעים לסטודנטיות.ים מבחר של סדנאות בתחומי ענין שונים. כל סטודנט.ית מחוייבת להשתתף בסדנה אחת לכל הפחות. ההשתתפות בסדנאות מלווה במשימות שיוגדרו בעבור כל סדנה. רשימת הסדנאות תפורסם בהמשך.

מרצות.ים אורחות.ים - בְּאֵרַח קֶבֶע

במהלך הלימודים ייפגשו הסטודנטיות.ים עם אמניות.ים, מבקרות.ים, תיאורטיקניות.ים ואוצרות.ים פעילות.ים מישראל ומחו"ל. במפגשים אלה ייחשפו התלמידות.ים למגוון רחב של נקודות מבט ושפות-שיח בזיקה הדוקה להתנהלותם של שדות הייצור, התצוגה והביקורת של האמנות היום. במסגרת ביקורים אלה יתקיימו סמינרים, הרצאות, סדנאות וביקורי סטודיו. ביקורי הסטודיו מאפשרים מפגש ודיון של כל סטודנט/ית ו עם האורחות.ים המבקרות.ים בתכנית והמהווים חלק מהמהלך הלימודי של התכנית; בנוסף לאורחות.ים אשר יוזמנו על-ידי התכנית ייעשה מאמץ להיענות ליוזמות של משתתפות.י התכנית להזמנת אורחות.ים נוספות.ים. התכנית מעודדת ביקורים חוזרים ויצירת קשרים מתמשכים עם צוות של מרצות.ים בינלאומיות.ים ומקומיות.ים

פרויקט גמר

אוצרות: פרופ' דור גז

הנחייה: סגל המרצות.ים

הנחייה:

5 נ"ז, שנתי

בסוף הסמסטר הראשון של השנה השנייה נערכת הגשת אמצע במעמד ראש התכנית ופורום מרצות.ים. במסגרת הגשה זו הסטודנט.ית יציגו את פרויקט הגמר עליו הוא. היא עובדת. תוך התייחסות למרכיבי השונים.

פרויקט הגמר כולל שלושה חלקים:

- 1- תצוגה של תערוכה הכוללת עבודות נבחרות.
- 2- עבודה כתובה המתייחסת לתהליכי עבודה, מקורות השראה והגדרה מושגית של הפרוייקט.
- 3- שיח אמן.ית בו הסטודנט.ית מנסח את המהלך הרעיוני מול קהל אוצרות.ים מקצועי במהלך התקופה בה תערוכת הבוגרות.ים עומדת.

שיתופי פעולה ופרויקטים בינלאומיים

כחלק מתכנית הלימודים יוזמת תכנית התואר השני באמנויות פרויקטים של שיתופי פעולה עם בתי ספר ומוסדות בינלאומיים, וכן מוזמנת להיות חלק בארועים וסמינרים בינלאומיים בארץ ובחו"ל. במהלך השנה יישלח 'קול קורא' לסטודנטיות.ים בהתאם לפרויקטים השונים.

פרוייקטים רב שנתיים (דוגמאות)

סדנה/תכנית שהות - אנדרה זיטל, קליפורניה – A-Z West Work Trade Residency

סדנה ותכנית שהות בינלאומית במתחם של האמנית אנדראה זיטל A-Z West בג'ושוע טרי (Joshua Tree) במדבר בדרום קליפורניה. פרוייקט מחקר קבוצתי העוסק בבחינת גישות שונות לקונספט הבסיסי של צורת חיים או life practice; במהלך הסדנה מוזמנות.ים המשתתפות.יפ לחוות התנהלות שהיא מעבר

לחוויה היומיומית הנורמטיבית. בסדנה משתתפות.ים סטודנטיות.ים מבצלאל, אוניברסיטת קולומביה והאקדמיה לאמנות בשטוקהולם ואמנים בינלאומיים. הסדנה בהנחיית האמנית והיוצרת אנדראה זיטל.

שיתוף פעולה עם האוניברסיטה לאמנויות בטוקיו Tokyo University of Arts

התכנית משתפת פעולה עם האוניברסיטה לאמנויות בטוקיו בפרויקטים שונים במסגרת Global Art Crossing Program ובמסגרת זו שלחה סטודנטיות.ים לסמינר מחקרי פיסולי ותערוכה במונסטר גרמניה וסמינר פיסול בטוקיו.

מבנה תכנית הלימודים המעשיים*

*תוכנית הקורסים המעשיים היא חובה וזהו עבור כלל הסטודנטיות. ים בתכנית בהתאמה לשנת הלימוד.

שנה א'

4 נ"ז	הנחיה אישית 1
5 נ"ז	סמינר קובייה לבנה*
4 נ"ז	סטודיו א'
1 נ"ז	סדנה רב-תחומית 1 קולוקוויום
1 נ"ז	סדנה רב תחומית 2
-	מרצים אורחים - בָּאָרְח קָבֵע
-	סטודיו עצמאי 1
4 נ"ז	פרויקט סוף שנה א'

סה"כ: 19 נ"ז

*סמינר משולב מעשי ועיוני.

שנה ב'

4 נ"ז	הנחיה אישית 2
2 נ"ז	סטודיו ב'
1 נ"ז	סדנה רב תחומית 1 קולוקוויום
1 נ"ז	סדנה רב תחומית 2
-	מרצים אורחים - בָּאָרְח קָבֵע-
-	סטודיו עצמאי 2
	פרויקט גמר תהליכי הצבה
2 נ"ז	וגיבוש אוצרותי
5 נ"ז	פרויקט גמר

סה"כ: 15 נ"ז

בסיום התוכנית יוענק תואר מוסמך M.F.A.

לימודים עיוניים

הלימודים העיוניים כוללים קורסי חובה, קורסי בחירה, סמינרים והרצאות אורח. הלימודים מתקיימים בימי ראשון בבצלאל, בקמפוס הראשי ירושלים ובימי שני לימודים מקוונים בזום באנגלית (בחירה).

מבנה תכנית הלימודים העיוניים

שנה א'

6 נ"ז	3 קורסי בחירה
*	סמינר קוביה לבנה

6 נ"ז	סה"כ
-------	------

*סמינר משולב מעשי ועיוני. 5 נ"ז מופיעות בפירוט הקורסים המעשיים מעלה.

שנה ב'

4 נ"ז	2 קורסי בחירה
4 נ"ז	1 סמינר הנחיה אישית פרויקט גמר

8 נ"ז	סה"כ
-------	------

רשימת הקורסים העיוניים

סמסטר א'

סמינר מחקר עבודה מסכמת פרויקט גמר - הנחיה אישית

ד"ר רועי ברנד

סמינר חובה שנה ב'

4 נ"ז, שנתי

סמסטר א', יום חמישי, 14:30 – 17:00 ; סמסטר ב' יום ראשון, הנחיות אישיות (שעות ייקבעו בהמשך)

סמינר, שמטרתו להביא לכתיבת עבודה כתובה המתייחסת לתהליכי עבודה, מקורות השראה והגדרה מושגית של פרויקט הגמר ותערוכת הסיום. בסמסטר הראשון ניפגש בקבוצה למשך שעתיים ונדבר על מחקר ואמנות, על מתודות ביקורתיות ועל המפגש בין יצירה חומרית וויזואלית לכתיבה עיונית. נקרא מספר טקסטים שיהוו דוגמה לאפשרויות של מחקר אמנותי-עיוני ונתחיל לפתח נושאים כלליים ואישיים של המשתתפות.ים. בסמסטר השני נעבור למפגשים אישיים של כארבעים דקות כמה פעמים במהלך הסמסטר. המטרה היא לפתח עבודת תיזה מוקטנת של שמונה עמודים שמבוססת על הפרויקט האמנותי של כל סטודנט.ית עם התאוריה, האמנים והתערוכות הרלוונטיות לו או לה. הגשת עבודה מסכמת בסוף הקורס בהיקף של 4,000 מילים.

איך מזהים יצירת אמנות

ד"ר אהד זהבי

קורס בחירה שנה א', 2 ש"ס, 2 נ"ז

סמסטר א, יום ראשון 12:00 – 13:30

מקובל לחשוב על יצירת האמנות בזיקה ליוצרת או ליוצר, שמחוללים אותה ויוצקים בה תוכן, ולקהל, שחווה אותה ועומד על פשרה. בקורס זה נבחן בעיון את מערכת היחסים המורכבת בין שלושת היסודות הללו - היוצרים, היצירה והקהל - ונערער על עצם ההנחה שמדובר ביסודות יציבים וברורים. האם בכלל יש יוצרות ויוצרים, או שהם עצמם יצירה של מישהו או של משהו אחר? האם יצירת האמנות קיימת כשלעצמה, או שהיא קמה רק בעקבות מעשה פרשנות? האם משמעותה נגזרת ממניעיהם ומכוונותיהם של האמנית או האמן, או שהיא תלויה כל כולה בתגובותיו של הקהל? ומה יכול בעצם הקהל לעשות לנוכח יצירת אמנות: האם הוא אמור לחוות אותה, להבין אותה, לפרש אותה - אי שיש לו חירות לעשות ביצירה כרצונו? מתוך כך יתנסחו להן שאלות רחבות יותר: על טיבו של שדה אמנות ועל יחסי הכוחות הן עמדות השונות שהוא מאפשר, על תפקידם של הסטודיו, הגלריה והמוזיאון בהולדת היצירה ובגלגוליה השונים, על הכוח הפוליטי שמחזיקים בידיהם האוצרת והאוצר ועל הכוריאוגרפיה המניעה את קהל הצופים. את מכלול השאלות הללו נבחן בעזרת מגוון של הוגות והוגים, ובהם ארווין פאנופסקי, סוזן סונטאג, פייר בורדייה, ג'לאל תאופיק, קלייר בישופ, ז'אק רנסייר, שרה חינסקי, אנדרה לפקי ואירית רוגוף, ובעזרתם גם נברר, באופן מעשי, איך אפשר ואיך ראוי להגיב על יצירת אמנות (אם בכלל אפשר לזהות אותה).

קולנוע עכשווי מהעולם הערבי

איל שגיא ביזאווי

קורס בחירה, 2 ש"ס, 2 נ"ז

סמסטר א', יום ראשון, 14:30 – 16:00

למרות ההבדלים המשמעותיים בין ארצות ערב השונות ובין ה"קולנועים" השונים בכל מדינה, דומה כי יש גם הרבה מן המשותף. כשמדברים היום על קולנוע עכשווי בעולם הערבי מתכוונים לרוב לסרטים שיצאו מאז "האבי הערבי". ואולם, את שורשיו של הקולנוע העכשווי ניתן למצוא בשנים שלפני הטלטלות הפוליטיות, ואת השפעותיו ניתן לראות גם בארצות של עברו מהפכה. לצד תוצריו של הקולנוע המצרי הפופולרי - תעשיית הקולנוע הוותיקה, הגדולה והיצרנית ביותר בעולם הערבי - התפתחו בעולם הערבי סגנונות וזרמים קולנועיים אשר ביקשו להציב אלטרנטיבה לזה המצרי. יוצרים שונים מהעולם הערבי ביקשו שלא להיכנע לתכתיבי השוק ולשיקולים מסחריים, או שביקשו להינתק מהמסרים הלאומיים ומהעלילות מלאות האתוס והפאתוס שהתאימו לרוח המשטרים. ואולם במקביל, רבים נאלצו להיענות לצרכי השוק הבינלאומי ולטעם המערבי. בין המגמות השונות, הקורס ינסה לפענח את המגמות העיקריות שמאפיינות את תוצרי הקולנוע העכשווי. הקורס בוחן את הגדרותיו המשתנות של הקולנוע הלאומי בעידן הגלובלי, ומציע דיון בסוגיות מרכזיות שמעסיקות את הקולנוע לאומיות, מעמד האישה, הגירה, ביקורת המשטר, היחס למיעוטים, היחסים, העכשווי בעולם הערבי: זהות. בין המדינה לפרט, התבוננות מחדש על העבר, ועוד.

אמנות עכשווית וחברה

ד"ר שרה בנינגה

קורס בחירה, 2 ש"ס, 2 נ"ז

סמסטר א', יום ראשון, 14:30 – 16:00

בקורס זה נעסוק בקשר בין אמנות עכשווית וסוגיות חברתיות. נסקור את התיאוריות הביקורתיות העומדות בבסיס הקשר בין אמנות וחברה ונבחן אמנות עכשווית העוסקת בנושאים של אקולוגיה, משבר גלובלי, פליטים, מגדר, מעמדות חברתיים, לאומיות ועוד. נלמד גישות תיאורטיות שונות ביחס לקשר בין שני התחומים ונלמד את עבודתם שאל אמניות. יום מודרניים ועכשוויים רלוונטיים.

האובייקט הביקורתי

ד"ר ליאת פרידמן

קורס בחירה, 2 ש"ס, 2 נ"ז

סמסטר א', יום ראשון, 16:30 – 18:00

מהו אובייקט? מהו דבר או משהו? היש ביכולתנו לתפוס או לחוות, שואל מרטין היידגר, משהו שאינו דבר בעולם? בקורס זה נחקור את הניסיונות, של האמנות, של העיצוב, של המדע ושל המחשבה המודרנית להתגבר את מגבלות התפיסה האנושית ולכונן תנאים שיאפשרו להכיר בקיומם של "מה שאינו משהו". נחקור את גישתו של גרהם הרמן (000) שטוען שאובייקטים בעולם פועלים עלינו ומשפיעים על היותנו סובייקטים. נתמקד בגישתו של ברוננו לאטור הטוען שעוד לא "התחלנו" להיות ביקורתיים. ות מספיק ביחס

לאובייקטים סביבנו. נבחן את המניספט לסייבורג של דונה האראווי ונחקור את דרכי התפיסה האלטרנטיבית שהיא מציעה. ונחזור למשנתו של קרל מרקס שזהה את היותנו סובייקט עם העבודה המייצרת אובייקטים בעולם.

MFA Bezalel International art-based research program

Contemporary Art in the Middle East I

Mitra Abbaspour

Elective course: MFA, 2 credits

Monday, 1st semester 14:00 – 15:30

This course explores the history, aesthetics and discourse framing the art of the Arab world, Iran and Turkey from the late twentieth century to the present. With a focus on building the skills of visual analysis, lectures and discussions will explore the intersection of material media, technique, subject matter, artistic discourse and political and social conditions as codetermining factors in art objects. To this end, lectures and discussions are built around close (albeit virtual) looking at individual art objects and installation views while readings will center voices of artists in developing interpretive models for the work.

Representing many nations spread across the Caucasus, western Asia, and northern Africa, each with a distinct political and cultural history, the Middle East is multiethnic, multireligious, and complexly interconnected place, one whose influence in the art world has steadily grown throughout the last thirty years. Reflecting the region's international reach, collectors from the Middle East's artistic centers rank among the art scene's power players and there is a steady and rising stream of exhibitions dedicated to artists from the region in European and American museums and galleries. Meanwhile, biennials, art fairs, new exhibition spaces and major museums are opening throughout the countries of the Arab world, Iran and Turkey to support established and emerging talent locally and invest in the culture economy as a part of developing national infrastructures. Rather than focus on themes that treat the region as a cohesive unit, this course will dedicate each meeting to a specific subject—geographic locale, historical event, or art world development—within the greater Middle East. This multifaceted focus foregrounds the distinctive histories, contemporary conditions, and artistic discourses and practices that make up this region and its diasporas. Each class will combine a lecture and a discussion of selected art and readings.

Special emphasis will be placed on developing critical thinking skills via visual, oral, and written analysis.

The objective of this course is for each student to develop skills to articulate in discourse and writing how art represents cultural values and historical conditions of the Middle East and its diaspora. Students will conclude the course with an essay of 1,500 – 2,000 words (5 – 7 pages). Topics related to the subject themes discussed throughout the semester will be distributed on January 3rd and papers will be due on January 7th at 18:00. Essays may be submitted in English or Hebrew.

Themes and focus areas include:

- Contemporary Calligraphy: graphic art and street art
- Museums, Biennials, and Art Journals for the contemporary Middle East
- Postwar generation of Lebanese Art
- Epic poetry, literary traditions and historical revivalism in contemporary Iranian art
- Photography and archives
- Emergence of the Gulf States
- Local artistic languages in the Maghreb
- And more.

Curating the Contemporary

Sara Reisman

Elective course: MFA, 2 credits

Monday, 1st semester 16:00 – 17:30

Curating the Contemporary is a twelve-week course focused on curatorial practice, within museums, nonprofit galleries, independent art spaces, and public space, that will provide students with insight into the curatorial process. Taught by New York-based curator Sara Reisman, *Curating the Contemporary* will include lectures focussed on a selection of projects organized by Reisman, interspersed with historic thematic shows that have influenced current exhibition making, beginning with a broad overview of salons in the 19th century, charting the origins of early biennials, to more experimental models for presenting contemporary art. Intended to give students an understanding of how curatorial decisions are made, the course will emphasize the evaluation of artworks in the development of exhibitions, the logistical considerations of their realization, and the critical reception of contemporary art. Assignments will include readings on historical exhibitions, catalogue essays and related criticism, as well as written reviews of shows that students will

experience both in person and online. The title of the course *Curating the Contemporary* recognizes how contemporary art extends beyond the conventions of artmaking, from research-based methods, performance art, and socially engaged art, to other forms of cultural production, such as sound art, digital art, and archival practices.

Photosynthetic futures: a more-than-human approach to solar energy

Vanina Saracino

Elective course: MFA, 2 credits

Monday, 1st semester 18:00 – 19:30

On a planet ravaged by anthropogenic climate change, the transition from fossil fuels to sustainable energy solutions has become a crucial concern. Beyond technological advancements, such a transition requires a fundamental shift in human attitude towards the planet and its living matter—a more-than-human approach to energy. *Photosynthetic futures* examine the complex and entangled notion of energy through a more-than-human lens. The course is situated at the intersection of art, evolutionary biology, and SF (science-fiction) as creative tools to reimagine the future.

This course will include a critical examination of green capitalism, an ideology that has sought to reconcile environmental preservation with profit maximization since the late 1960s. By critically considering case studies such as the Ashalim solar tower in the Negev Desert and other solar megastructures, we will reflect on the potential of a posthuman energy project inspired by the most efficient technology for the capture and transformation of sunlight into usable energy: the leaf. Adopting this non-human technology, “green animals” such as the species *elysia chlorotica* have evolved in endosymbiotic relationship with plants and become photosynthetic. Is the future to be found in the blade of grass, as suggested by Italian art historian Giorgio Agamben?

Partly inspired by visionary evolutionary biologist Lynn Margulis, who speculated about a future *Homo Photosyntheticus*—humans evolved in symbiosis with algae and adopting a decelerated existence—*Photosynthetic futures* aims at considering animal photosynthesis as an anti-capitalist and anti-accelerationist framework to envision a more just future for all life on the planet. The course will explore the potential of a more-than-human energy transition from the standpoint of visual culture and the arts.

Location: Digital classroom at the following Zoom link

<https://us02web.zoom.us/j/87840668529?pwd=N1VZMnc4eUxUa1E0S2ZMbjBzUDZVdz09>

Vanina Saracino (she/they) is a curator, writer, and adjunct professor at Art and Media, Universität der Künste (UdK, Berlin). Her work focuses on theories and art practices that question anthropocentric and binary worldviews from an intersectional perspective, with an emphasis on lens-based and time-based art. She has curated the third and fourth editions of the Screen City Biennial, respectively titled *Ecologies—Lost, found and continued* (Stavanger, 2019), and *Other Minds* (Oslo, 2022), together with Daniela Arriado.

Saracino he has collaborated with Teatrino di Palazzo Grassi (Venice), TBA21—Academy, Cinemateca Brasileira (São Paulo), Cinemateca do MAM (Rio de Janeiro), Palais de Tokyo (Paris), EKKM (Tallinn), Salzburger Kunstverein (Salzburg), The EYE Film Institute (Amsterdam), among others, and has realized residencies at ISCP (New York, 2023), Artport (Tel Aviv, 2022–2023), Q21/MQ (Vienna), Fire Station Artists' Studios (Dublin, 2019), CPR – Curatorial Program for Research (Reykjavik, Tórshavn, Tromsø, Boden, Luleå, Hyrynsalmi, Helsinki, 2018), GENERATOR, 40m cube/EESAB (Rennes, 2018). Lives and works in Berlin.

<https://www.vaninasaracino.com>